

Spis treści

Wstęp	15
Próba zdefiniowania przedmiotu	15
Rola technologii i technik malarskich w twórczości plastycznej	16
Budowa malowidła	16
Próba usystematyzowania technik malarskich	17
Czynniki decydujące o wyglądzie malowidła	19
Rysunek węglem	21
Krótką charakterystyką techniki	21
Kilka danych z historii techniki	21
Podobrazie	22
Narzędzia	22
Węgiel drzewny	23
Technika rysowania	24
Utrwalanie rysunków	24
Rysunek węglem drzewnym natłuszczonym	26
Krótką charakterystyką techniki	26
Kilka danych z historii techniki	26
Podobrazie	26
Węgiel drzewny natłuszczony	26
Technika rysowania	27
Rysunek ołówkiem metalowym	28
Krótką charakterystyką techniki	28
Kilka danych z historii techniki	28
Podobrazie	29
Zaprawy	29
Ołówki metalowe	31
Technika rysowania	31
Rysunek ołówkiem grafitowym	33
Krótką charakterystyką techniki	33
Kilka danych z historii techniki	33
Podobrazie	34
Zaprawy	35
Ołówek grafitowy	35
Technika rysowania	36
Utrwalanie rysunków	36
Rysunek sangwiną i kredą	38
Krótką charakterystyką techniki	38
Kilka danych z historii techniki	38
Podobrazie	39
Zaprawy	39

Narzędzia	39
Łupek ilasty, czarna kreda, czarna kreda naturalna	40
Czarna sztuczna kreda	40
Sangwina	41
Biała kreda naturalna i sztuczna	42
Technika rysowania	42
Utrwalanie rysunków	42
Pastel	43
Krótką charakterystyka techniki	43
Kilka danych z historii techniki	44
Podobrazie	46
Zaprawy	46
Narzędzia	47
Spoiwa	47
Barwniki	47
Farby	48
Technika malowania	49
Utrwalanie pasteli	50
Pastel monumentalny	52
Krótką charakterystyka techniki	52
Kilka danych z historii techniki	52
Podobrazie	53
Zaprawy	53
Spoiwa	53
Barwniki	53
Farby	54
Technika malowania	54
Utrwalanie malowidła	54
Akwarela, technika akwarelowa	55
Krótką charakterystyka techniki	55
Kilka danych z historii techniki	56
Podobrazie	58
Narzędzia	60
Spoiwa	61
Barwniki	61
Farby	62
Technika malowania	63
Werniksowanie akwareli	65
Miniatorstwo i iluminatorstwo	66
Krótką charakterystyka techniki	66

Kilka danych z historii techniki	67
Podobrazie	69
Zaprawy	73
Narzędzia	74
Spoiwa	74
Barwniki	75
Farby	75
Technika malowania	76
Gwasz, technika gwaszowa	79
Krótką charakterystyką techniki	79
Kilka danych z historii techniki	79
Podobrazie	80
Zaprawy	81
Narzędzia	81
Spoiwa	81
Barwniki	82
Farby	82
Technika malowania	82
Technika malowania farbami wodnymi na płótnie	84
Krótką charakterystyką techniki	84
Kilka danych z historii techniki	84
Podobrazie	85
Spoiwa	85
Barwniki	85
Farby	86
Technika malowania	86
Technika kazeinowa	87
Krótką charakterystyką techniki	87
Kilka danych z historii techniki	88
Podobrazia	89
Zaprawy	90
Narzędzia	91
Spoiwo	91
Barwniki	93
Farby	93
Technika malowania	94
Technika klejowa	95
Krótką charakterystyką techniki	95
Kilka danych z historii techniki	95
Podobrazia	96

Kilka danych z historii techniki	67
Podobrazie	69
Zaprawy	73
Narzędzia	74
Spoiwa	74
Barwniki	75
Farby	75
Technika malowania	76
Gwasz, technika gwaszowa	79
Krótką charakterystyka techniki	79
Kilka danych z historii techniki	79
Podobrazie	80
Zaprawy	81
Narzędzia	81
Spoiwa	81
Barwniki	82
Farby	82
Technika malowania	82
Technika malowania farbami wodnymi na płótnie	84
Krótką charakterystyka techniki	84
Kilka danych z historii techniki	84
Podobrazie	85
Spoiwa	85
Barwniki	85
Farby	86
Technika malowania	86
Technika kazeinowa	87
Krótką charakterystyka techniki	87
Kilka danych z historii techniki	88
Podobrazia	89
Zaprawy	90
Narzędzia	91
Spoiwo	91
Barwniki	93
Farby	93
Technika malowania	94
Technika klejowa	95
Krótką charakterystyka techniki	95
Kilka danych z historii techniki	95
Podobrazia	96

Zaprawy	96
Spoiwa	97
Barwniki	99
Farby	99
Technika malowania	100
Dalekowschodnia technika malowania tuszem	102
Krótką charakterystyką techniki	102
Kilka danych z historii techniki	102
Podobrazie	103
Narzędzia	104
Barwniki	104
Spoiwo	105
Farby	105
Technika malowania	106
Rysunek pędzlem (europejskie malarstwo tuszem)	107
Krótką charakterystyką techniki	107
Kilka danych z historii techniki	107
Podobrazie	108
Narzędzia	108
Spoiwo	108
Barwniki	108
Tusz	109
Technika malowania	110
Utrwalanie tuszu	110
Rysunek piórką	111
Krótką charakterystyką techniki	111
Kilka danych z historii techniki	111
Podobrazie	112
Zaprawy	114
Narzędzia	114
Tworzywa rysunkowe	117
Technika rysowania	121
Technika lawowania (malowanie rozwodnionym tuszem)	122
Krótką charakterystyką techniki	122
Kilka danych z historii techniki	122
Podobrazia i zaprawy	122
Narzędzia	123
Spoiwa	123
Barwniki	123
Farby	123
Technika lawowania	125

Technika szypolen	125
Krótką charakterystyka techniki	125
Kilka danych z historii techniki	125
Podobrazia	125
Zaprawa	126
Narzędzia	126
Spoiwo	127
Barwniki	127
Farby	127
Technika malowania	127
Przeklejenie i werniksowanie	127
Technika olejna	128
* Krótką charakterystyka techniki	128
Kilka danych z historii techniki	130
Podobrazia	133
Zaprawy	138
Narzędzia	142
Spoiwa	145
Barwniki	148
Farby	148
Technika malowania	150
Malowanie techniką olejną z podmalówkami	151
Malowanie techniką olejną alla prima	154
Werniksowanie	155
Technika olejno-żywiczna	158
Krótką charakterystyka techniki	158
Kilka danych z historii techniki	158
Podobrazia	160
Zaprawy	160
Narzędzia	160
Spoiwo	160
Barwniki	161
Farby	161
Technika malowania	162
Technika olejno-naftowa	163
Krótką charakterystyka techniki	163
Kilka danych z historii techniki	163
Podobrazia	165
Zaprawy	165
Spoiwo	165

Barwniki	166
Farby	167
Technika malowania	167
Werniksowanie	167
Technika sprit-fresko, fresk spirytusowy	168
Krótką charakterystykę	168
Kilka danych z historii techniki	168
Podobrazia	168
Zaprawy	168
Narzędzia	169
Spoiwo	169
Farby	170
Technika malowania	170
Technika laki orientalne	171
Laka japońska	171
Krótką charakterystykę techniki	171
Kilka danych z historii techniki	171
Podobrazia	173
Narzędzia	173
Laka	173
Technika malowania	175
Laka chińska	177
Krótką charakterystykę techniki	177
Kilka danych z historii techniki	177
Podobrazia	178
Laka	178
Barwniki	179
Technika malowania	179
Laka perska i indyjska	179
Krótką charakterystykę techniki	179
Podobrazia	179
Laka	180
Barwniki	180
Technika malowania	181
Technika laki europejskiej (imitacje laki orientalne)	182
Krótką charakterystykę techniki	182
Kilka danych z historii techniki	182
Podobrazia	185
Laka	185
Technika malowania	185
Techniki pozłotnicze	186
Krótką charakterystykę technik	186

Kilka danych z historii techniki	186
Tworzywa pozłotnicze	186
Technika złocenia na pulmencie (zwana też pozłotą klejową lub polyskową)	190
Krótką charakterystyką techniki	190
Kilka danych z historii techniki	190
Narzędzia	192
Podobrazie	192
Zaprawa	193
Pulmentowanie	196
Technika pozłacania	198
Polerowanie i matowanie pozłoty	199
Technika posrebrzania na pulmencie	200
Technika złocenia na mikstionie	200
Krótką charakterystyką techniki	200
Kilka danych z historii techniki	200
Podobrazia	202
Zaprawy	202
Mikstionowanie	203
Technika pozłacania	204
Utrwalanie i matowanie pozłoty	204
Pozłacanie na mordant	206
Pozłacanie kombinowane	207
Pozłacanie złotem w proszku	208
Brązowanie	210
Techniki malowania na szkle sposobem na zimno	211
Witrochromia	211
Krótką charakterystyką techniki	212
Kilka danych z historii techniki	212
Podobrazia	213
Narzędzia	214
Spoiwo	214
Barwniki	214
Farby	215
Technika malowania	215
Pseudowitrochromia	216
Krótką charakterystyką techniki	216
Kilka danych z historii techniki	217
Podobrazie	217
Przygotowanie ryciny i jej obróbka	217

Technika malowania	218
Howitrochromia	219
Technika malowania	219
Foliochromia, folioryt, eglomizowanie	219
Krótką charakterystyką techniki	219
Kilka danych z historii techniki	219
Technika malowania	221
Malowanie na lustrze	222
Technika malowania	222
Aureola lub pictura translucida	222
Krótką charakterystyką techniki	222
Kilka danych z historii techniki	223
Podobrazia	224
Zaprawy	224
Spoiwa	225
Barwniki	225
Farby	225
Technika malowania	225
Technika malowania na bizmucie	226
Krótką charakterystyką techniki	226
Kilka danych z historii techniki	226
Podobrazia	227
Zaprawy	227
Bismut i sporządzanie zaprawy bizmutowej	228
Technika malowania	230
Werniksowanie	230
Technika enkaustyczna (enkaustyka, malowanie woskowe)	231
Krótką charakterystyką techniki	231
Kilka danych z historii techniki	233
Podobrazia	239
Barwniki	239
Spoiwa	240
Farby	242
Technika malowania	242
Enkaustyka sporządzana na gorąco	242
Technika woskowo-olejna	243
Enkaustyka balsamiczna	243
Enkaustyka żywiczna	243
Enkaustyka z werniksem	244
Enkaustyka żywiczno-gumowa	244

Enkaustyka sporządzana na zimno	244
Enkaustyka z olejkiem terpentynowym	245
Pastele woskowe, pastele Rafaellięgo	245
Krótką charakterystyką techniki	245
Kilka danych z historii techniki	246
Podobrazia	246
Narzędzia	246
Spoiwo	246
Farby	246
Technika malowania	246
Technika temperowa	247
Pojęcie tempery	247
Krótką charakterystyką techniki	248
Kilka danych z historii techniki	250
Podobrazia	253
Zaprawy	255
Narzędzia	257
Spoiwa	257
Sporządzanie i charakterystyka spoiw emulsyjnych	260
Tempery jajowe	260
Emulsja jajowo-olejna	260
Emulsja jajowo-pokostowa	261
Emulsja jajowo-olejno-werniksowa	261
Emulsja jajowo-werniksowa	261
Emulsja jajowo-mleczna	261
Emulsja jajowo-gumowa	261
Emulsja jajowo-woskowa	261
Emulsja jajowo-żywicza	262
Tempera żółtkowa	262
Emulsja żółtkowo-olejna	262
Emulsja żółtkowo-olejno-werniksowa	262
Emulsja żółtkowo-woskowa	262
Tempera z białka jaj	263
Tempera albuminowa	263
Tempera z mleka	263
Tempery kazeinowe	263
Emulsja kazeinowo-olejna	263
Emulsja kazeinowo-terpentynowa	264
Emulsja kazeinowo-woskowa	264
Emulsja kazeinowo-żywicza	264
Tempery glutynowe	264

Tempery gumowe	265
Emulsja gumowo-olejna	265
Emulsja gumowo-żywiczna	265
Emulsja gumowo-woskowa	266
Tempery skrobiowe	266
Emulsja z krochmalu	266
Emulsja z mąki żytniej lub jęczmiennej	266
Tempery woskowe	266
Emulsja woskowo-kazeinowa	267
Emulsja woskowo-glutynowa	267
Emulsja woskowo-gumowa	267
Emulsja woskowo-żywiczna	267
Tempery żywiczne	267
Barwniki	268
Farby	268
Technika malowania	268
Technika tempery niewerniksowanej	270
Technika tempery werniksowanej	270
Technika tempery mieszanej (względnie kombinowanej)	271
Werniksowanie	274
Technika malowania ikon	275
Krótką charakterystyka techniki	275
Kilka danych z historii techniki	275
Podobrazia	276
Zaprawy	278
Narzędzia	279
Spoiwo	280
Barwniki	280
Farby	280
Technika malowania	280
Werniksowanie	283
Metalowe elementy dekoracyjne	283
Ważniejsze pozycje bibliograficzne wykorzystane w pracy	285